

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 12 lutego 2026 r.

PNIK-I.4131.59.2026

Rada Powiatu w Wieluniu

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 79 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684)

stwierdzam nieważność

§ 3 uchwały Nr XXV/194/26 Rady Powiatu w Wieluniu z dnia 30 stycznia 2026 r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wieluńskiego na lata 2025-2028”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 stycznia 2026 r. Rada Powiatu w Wieluniu podjęła uchwałę Nr XXV/194/26 w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wieluńskiego na lata 2025-2028”.

Uchwała ta została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 lutego 2026 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Powiatu w Wieluniu zawiadomienia z dnia 4 lutego 2026 r. znak: PNIK-I.4131.59.2026, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

Na przedmiotowe zawiadomienie pismem z 9 lutego 2026 r., znak: ONB.0004.3.2026 Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu w Wieluniu złożyła wyjaśnienia, z których wynika, że żaden przepis nie nakazuje by uchwały nie stanowiące akty prawa miejscowego wchodziły w życie wyłącznie z dniem podjęcia, o ile przepis szczególnie nie stanowi inaczej. Rada powiatu może, o ile

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 3C9C50D8-17FC-4767-BE41-906762F22EC6

nienaruszona została zasada zakazu retroakcji dowolnie kształtować termin wejścia w życie uchwał niebędących aktami prawa miejscowego, przy czym musi on być zawsze precyzyjnie, wyraźnie wskazany, nie może być dorozumiany.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujące stanowisko.

Rada Powiatu w Wieluniu podjęła przedmiotową uchwałę na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 i art. 32 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym w związku z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2024 r. poz. 1292) – zwanej dalej „ustawą”.

Treść art. 87 ust. 1 ustawy, wskazuje, że zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami. Wojewódzki, powiatowy i gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu i rada gminy po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków (ust. 3). Programy są ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym (ust. 4).

Uchwała w sprawie programu opieki nad zabytkami nie jest aktem normatywnym w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), nie jest też aktem prawa miejscowego wymienionym w art. 40 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym. Z uchwały w sprawie programu opieki nad zabytkami nie można również wyprowadzić norm generalnych i abstrakcyjnych, które są cechą aktów prawa miejscowego. Charakter generalny posiadają normy, które określają adresata poprzez wskazanie jego cech, a abstrakcyjność normy polega na tym, że jej dyspozycja określająca postępowanie adresata ma zastosowanie w wielu powtarzalnych okolicznościach, nie zaś w jednej konkretnej sytuacji. Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Gd 767/17: „(...) wprowadzenie uchwalenie programu opieki nad zabytkami ma charakter obligatoryjny, ale program taki nie ma statusu prawa miejscowego, ponieważ nie może stanowić samodzielnej podstawy rozstrzygnięć władczych względem jednostek spoza aparatu administracji publicznej (...)”. Samorządowe programy opieki nad zabytkami zaliczyć należy do przewidzianej w art. 13 pkt 10 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, kategorii „innych aktów prawnych” ogłaszanych w wojewódzkim dzienniku urzędowym, jeżeli tak stanowią przepisy szczególne. Takim przepisem szczególnym jest w tym przypadku art. 87 ust. 4 ustawy (vide: M. Cherka (red.), P. Antoniuk, F. M. Elżanowski, K. A. Wąsowski, Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Komentarz, Lex/el 2010; wyrok WSA w Olsztynie z dnia 11 lutego 2016 r., sygn. akt II SA/Ol 1412/15).

W § 3 przedmiotowej uchwały postanowiono, że: „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego”. Tym samym określono termin jej wejścia w życie w sposób przewidziany w art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych właściwy dla aktów normatywnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych. Należy

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 3C9C50D8-17FC-4767-BE41-906762F22EC6

podkreślić, że publikacja przedmiotowego programu w dzienniku urzędowym ma charakter wyłącznie informacyjny. Stąd też wyeliminowanie z obrotu prawnego wyżej wskazanego przepisu uchwały spowoduje, że akt ten wejdzie w życie z dniem podjęcia i na podstawie art. 87 ust. 4 ustawy w związku z art. 13 pkt 10 ustawy o ogłaszaniu (...) powinien zostać ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego (zob. wyrok WSA w Łodzi z dnia 11 stycznia 2023 r., sygn. akt II SA/Łd 612/22).

Reasumując § 3 uchwały Nr XXV/194/26 Rady Powiatu w Wieluniu z dnia 30 stycznia 2026 r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Wieluńskiego na lata 2025-2028” w istotny sposób narusza art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych w związku z art. 87 ust. 4 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Stosownie do treści art. 79 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, uchwała organu powiatu sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Zatem wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Zarząd Powiatu w Wieluniu

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 3C9C50D8-17FC-4767-BE41-906762F22EC6